

Att: Lina Bergström
Svenska FSC
info@fsc-sverige.org

Stockholm 2009.03.31

Svar på remiss av FSC:s svenska skogsbruksstandard

Naturskyddsföreningen tackar för möjligheten att lämna synpunkter på standardremissen samt för anstånd med att lämna svar.

Vi har avstått från att kryssmarkera något av alternativen i rad 2 och vill gärna förtydliga varför. Vi kan inte stödja förslaget i dess nuvarande version eftersom våra synpunkter är omfattande och på vissa punkter allvarligt kritiska mot det remitterade förslaget.

Föreningen ser fram mot ett nytt förslag där i vart fall de viktigaste ändringsförslagen och synpunkterna tillgodosetts.

Med vänlig hälsning,

Jonas Rudberg
Skogshandläggare

FSC svarsformulär för remiss av den svenska skogsbruksstandarden 2009

Fyll i uppgifterna direkt i rutorna	Namn på ansvarig inlämnare: Jonas Rudberg	Medlem i Svenska FSC: JA	Medlem i Internationella FSC: JA	Datum för inlämning: 2009-04-01	Kontaktuppgifter (telefon, e-post, post adress) 070-214 16 32 jonas.rudberg@naturskyddsforeningen.se OBS – Bilaga sida 7 (områden som saknas)			
Markera ett alternativ med X	Stödjer förslaget		Stödjer förslaget med kommentarer/förslag till förändringar		Stödjer ej förslaget		Avstår ställningstagande	

Referens Vilken del av standarden gäller det Princip nr / kriterium nr / verifikatnr/ bilaga (t ex princip 3, kriterium 3.1 2:a stycket rad 3)	Typ av kommentar G = generell T = teknisk R = redigering	Kommentar Varför ska förändringen göras?	Föreslagen förändring Föreslå ny ordalydelse (tillägg, förändring, radera)	Svenska FSC:s kommentar	remissinstans E – ekonomiska kammaren, M - Miljökamaren; S – sociala kammaren I – icke medlem
4.1.2	T	Verifikat saknas.	Tillägg 4.1.2 VER: Dokumentation som visar på vilket sätt skogsbruket bidrar till social och ekonomisk utveckling för intressenter som anges i indikatorn.	Ifylls av Svenska FSC	Ifylls av Svenska FSC
4.1.6	T	Verifikat saknas.	Tillägg 4.1.6 VER: Dokumentation av kompetens.		
4.4.2	R	Indikatorn uppfyller endast delvis kriterium 4.4	... för att identifiera samt informera och motta synpunkter från...		
4.4.5	T	Definition av neutral part saknas, svårt/omöjligt att utvärdera indikatorn i fall av svårlöst tvist.	<i>Definiera neutral part.</i>		
4.4.8	R	Såväl skogsbrukare som lokala intressenter behöver framförhållning.	... samrådsredogörelsen i god tid före påbörjandet av den skogliga åtgärden.		
Intention med 4.4 (textruta)	Generell synpunkt	Status av denna text behöver förtydligas, ingår den i vad som ska revideras av certifierare?			
Intention med 4.4 (textruta)	R	Viktig intressentgrupp saknas i uppräknig.	Närboende vid tätortsnära skogsbruk eller boende i byar mm vid skogsbruk i närområdet		
5.1	G	Indikator saknas för att uppfylla kriteriet vad	<i>Tillägg: text som behandlar skogsbrukarens ansvar för</i>		

FSC svarsformulär för remiss av den svenska skogsbruksstandarden 2009

Referens Vilken del av standarden gäller det Princip nr / kriterium nr / verifikatnr/ bilaga (t ex princip 3, kriterium 3.1.2:a stycket rad 3)	Typ av kommentar G = generell T = teknisk R = redigering	Kommentar Varför ska förändringen göras?	Föreslagen förändring Föreslå ny ordalydelse (tillägg, förändring, radera)	Svenska FSC:s kommentar	remissinstans E – ekonomiska kammaren, M - Miljökammaren; S – sociala kammaren I – icke medlem
		gäller skogens ekologiska produktionsförmåga.	<i>att upprätthålla skogens ekosystemtjänster behövs.</i>		
5.1.2	R	Felskrivning (?)	<i>Troligen avses 5.1.1 vid hänvisning.</i>		
5.1.3	G	Att "nyttja väsentlig del" är tillämpligt i många men inte samtliga fall. Därför kan regeln bli kontraproduktiv, exempelvis på markinnehav som till huvudsak eller stor del består av skyddsvärda skogar (se 6.2, 9.1 etc). Brist på definition torde dessutom försvåra verifiering.	<i>Radera 5.1.3.</i>		
5.1.4	R	Nivån behöver definieras för att detta ska bli meningsfullt.	Tillägg: <u>Andelen skog under 20 år (av produktiv skogsmark) ska inte överstiga 20 % på landskapsnivå.</u>		
5.5.1	R	Vag formulering som inte tillför något.	<i>Radera "där så är lämpligt".</i>		
5.5.4	R	Tillägg för att harmonisera med intentioner 4.4	<i>... med särskild omsorg och särskilda hänsyn.</i>		
Intent box 5.4 och 5.5	R	Felskrivning	<i>Ändra språk.</i>		
Intent box 5.4 och 5.5	G	Status av denna text behöver förtydligas, ingår den i vad som ska revideras av certifierare?			
Intent box 5.4 och 5.5	R	Viktigt rekreativvärde saknas i uppräknig.	Tillägg: <u>C. Skogar (som ej faller under kategori B) med högt rekreativvärde för närboende.</u>		
6.1.3	R	Nivån behöver definieras för att detta ska bli meningsfullt. Jämför punkt 5.1.4, än viktigare här.	Tillägg: <u>Andelen skog under 20 år (av produktiv skogsmark) ska inte överstiga 20 % på landskapsnivå.</u>		
6.1.6	R	Oprövade metoder/material med potentiellt negativa effekter bör alltid hanteras av FSC:s nationella representation	<i>Radera "avsevärda".</i>		
6.2.1	R	Omotiverad regionalisering.	<i>Radera fotnot (11).</i>		
6.2.1 a	T	Oklar referens (not) med avvikande numrering.	<i>Förtydliga.</i>		
6.2.1 b	R	Denna indikator har orsakat mycket tolkningsdiskussion, bör därför förtydligas	<i>Förtydliga att området inte behöver vara registrerat som nyckelbiotop för att indikatorn ska gälla.</i>		

FSC svarsformulär för remiss av den svenska skogsbruksstandarden 2009

Referens Vilken del av standarden gäller det Princip nr / kriterium nr / verifikatnr/ bilaga (t ex princip 3, kriterium 3.1.2:a stycket rad 3)	Typ av kommentar G = generell T = teknisk R = redigering	Kommentar Varför ska förändringen göras?	Föreslagen förändring Föreslå ny ordalydelse (tillägg, förändring, radera)	Svenska FSC:s kommentar	remissinstans E – ekonomiska kammaren, M - Miljökammaren; S – sociala kammaren I – icke medlem
		(nuvarande identisk med tidigare standard).			
6.2 VER	T	Förtydligande behövs.	<i>Vad avses med verifikat "Skogsstyrelsens hemsida"?</i>		
6.3.2	R	Krav på kunskap är inte tillräckligt för att uppnå sådan effekt som åsyftas i kriterium 6.3.	... naturlig hävdskapad dynamik och <u>tillämpar dessa metoder när de är att föredra.</u>		
6.3.8	R	Omotiverad regionalisering.	<i>Radera parenteserna om norrlandsgränsen.</i>		
6.3.9	R	Omotiverad begränsning.	<i>Radera "under merparten av omloppstiden."</i>		
6.3.10	G	Gran i nemoral zon bör fasas ut för att gynna biologisk mångfald och för regionen naturliga skogstyper.	... så att på sikt <u>bestånd dominerade av gran eller främmande trädslag avvecklas.</u>		
6.3.15	R	Kantzoner bör definieras för att vara tillräckliga och funktionella (undantagsfall där kantzon inte bör lämnas för att främja biologisk mångfald täck av begreppet "normalt" i förslaget).	... övergångszoner, <u>av normalt 20 meters bredd. Avgränsning sker på barmark.</u>		
6.3.16	G	För att främja biologisk mångfald bör tidigare låg nivå "evighetsträd" väsentligt höjas.	... åstadkomma <u>minst 20</u> sådana träd ...		
6.3.16	R	Omotiverad begränsning. Om minskning ska tillåtas måste nivå definieras.	<i>Radera fotnot (19) om ek och bok.</i>		
6.3.17	T	Felskrivning.	<i>Troligen avses 6.3.18 i hänvisning.</i>		
6.3.18 d	R	Omotiverad begränsning, kan leda till att inga naturvärdesträd alls sparas i dessa fall.	<i>Radera "där sådana inte förekommer rikligt,"</i>		
6.3.18	R	Otydlig fotnot som riskerar urkoppla hela indikatorn!	<i>Omarbeta undantag enligt fotnot (20). Det måste framgå tydligt att viss mängd naturvärdesträd alltid sparas, oavsett om de ingår i fröträdställningar e dyl.</i>		
6.3.21	G	Kvävegödsling är inte nödvändig för att säkra en god, hållbar skogsproduktion och har potentiellt mycket allvarliga konsekvenser för biologisk mångfald och markens uthålliga produktionsförmåga.	Ändra till "Skogsbrukare som <u>återför näringsämnen</u> ska med stöd av övergripande dokumentation ..."		

FSC svarsformulär för remiss av den svenska skogsbruksstandarden 2009

Referens Vilken del av standarden gäller det Princip nr / kriterium nr / verifikatnr/ bilaga (t ex princip 3, kriterium 3.1.2:a stycket rad 3)	Typ av kommentar G = generell T = teknisk R = redigering	Kommentar Varför ska förändringen göras?	Föreslagen förändring Föreslå ny ordalydelse (tillägg, förändring, radera)	Svenska FSC:s kommentar	remissinstans E – ekonomiska kammaren, M - Miljökammar-; S – sociala kammaren I – icke medlem
6.3.22	G	(se punkt 6.3.21)	Ändra till <u>"Skogsbrukare tillför inte kväve utöver vad som ingår i eventuell vitaliseringsgödsling o dyl."</u>		
6.4.1	T	Felskrivning?	Är väl bilaga 4 som åsyftas?		
6.4.1	R	Förtydligande av fotnot (23) för att undvika risk för urkoppling.	... kan <u>kvantitativa delar av standarden i andra lämpliga avsnitt</u> modifieras ...		
6.5.2	R	Tillägg om social hänsyn.	... kantzoner mot <u>vatten, på blöta marker eller i miljöer av särskild betydelse för friluftslivet.</u>		
6.5.14	R	(se 6.3.15)	... övergångszoner, <u>av normalt 20 meters bredd.</u>		
6.3.18	T	Felskrivning.	<i>Ska vara obestämd form "rutiner".</i>		
6.6.1	G	Är inte denna indikator felplacerad? I stort sett identisk med 5.1.7			
6.6.2	G	Fotnot (30) syftar på 6.6.1 vilket inte blir begripligt med nuvarande 6.6.1. Fotnot (31) inte begriplig i delar.			
6.6.3	G	Fotnot (32) oklart hur referenserna relaterar till kompetenskravet.			
VER 6.6	G	Verifikat "beslut om undantag" syftar på 6.6.1, ej begripligt (se ovan). Även för övriga VER verkar en förskjutning ha skett.			
6.9.3	R	Främmande trädslag innebär ett ekologiskt risktagande och är inte nödvändiga för att säkra en god, hållbar skogsproduktion. Därför bör omfattningen minskas i förhållande till förslaget.	<i>Radera "nyanlagda" samt "från 2009".</i>		
6.9.3	R	(se ovan)	Ersätt lydelsen i fotnot (33) med följande text: <u>Eventuella befintliga bestånd av främmande trädslag som överstiger arealbegränsningen 5 % år 2009 avvecklas vid lämplig tidpunkt för slutavverkning.</u>		

FSC svarsformulär för remiss av den svenska skogsbruksstandarden 2009

Referens Vilken del av standarden gäller det Princip nr / kriterium nr / verifikatnr/ bilaga (t ex princip 3, kriterium 3.1 2:a stycket rad 3)	Typ av kommentar G = generell T = teknisk R = redigering	Kommentar Varför ska förändringen göras?	Föreslagen förändring Föreslå ny ordalydelse (tillägg, förändring, radera)	Svenska FSC:s kommentar	remissinstans E – ekonomiska kammaren, M - Miljökammar-; S – sociala kammaren I – icke medlem
6.9.4	R	Förtydligande komplettering.	... skötsel av eventuella bestånd med inslag av ...		
6.9.7	R	För att ytterligare minimera risk för självspredning och andra oönskade effekter			
Textruta Krit 6.9	G	Innehållet i textrutan ger ett udda intryck. De reservationer som finns här angående klimatfrågan, ny kunskap etc. kan sägas gälla standarden i sin helhet. Oklart varför just detta kriterium ska lyftas fram samt vilken status denna textruta har i relation till praktisk certifiering.	<i>Radera textrutan.</i>		
6.10	G	Indikatorerna adresserar inte kriteriets krav på att skog inte ska omvandlas till plantager (annat än i specialfall). Måste förtydligas!	Ny indikator 6.10.3 Skogsbrukare omvandlar inte skogsmark till plantager.		
6.10 kommentar	G	Att endast relativt små arealer berörs är inget skäl för urkoppling av kriterium 6.10 c då detta redan är ett komplementärt krav enligt 6.10 a).	<i>Radera kommentar i sin helhet alternativt sista meningen (från "Sådan omvandling...").</i>		
9.1.1	R	Nyckelbiotoper och naturskog saknas i uppräknningen. Kompletteras.	Ny punkt: 9.1.1 e) nyckelbiotoper och naturskogar som definieras i 6.2.1 a och b (HCVF 1, HCVF 2 och HCVF 3).		
9.1.1.	G	Fotnot (39) är uppenbart felaktig! En rad inventeringar, bland annat Naturvårdsverkets inventering av Statliga skogar (rapport 5339) visar på motsatsen.	<i>Radera fotnot (39).</i>		
9.4.1	T	Fotnot (40) saknar text.			
10	T	Hänvisning saknas till fotnot (51), numrering verkar felaktig.			
Textruta P 10	G	Delvis tendentiös beskrivning av det svenska skogslandskapet som verkar skriven i syfte att tona ner de negativa effekterna av den storskaliga omvandling till väsentligt fattigare ekosystem som produktionskogen genomgått. Textrutan har	<i>Radera textruta alternativt inkludera främmande trädslag och andra planterade bestånd med plantagelika egenskaper (monokulturer, likåldrighet, brist på naturliga strukturer eller processer mm).</i>		

FSC svarsformulär för remiss av den svenska skogsbruksstandarden 2009

Referens Vilken del av standarden gäller det Princip nr / kriterium nr / verifikatnr/ bilaga (t ex princip 3, kriterium 3.1 2:a stycket rad 3)	Typ av kommentar G = generell T = teknisk R = redigering	Kommentar Varför ska förändringen göras?	Föreslagen förändring Föreslå ny ordalydelse (tillägg, förändring, radera)	Svenska FSC:s kommentar	remissinstans E – ekonomiska kammaren, M - Miljökammar-; S – sociala kammaren I – icke medlem
		oklar status i relation till praktisk certifiering.			
10.2	G	Se komm. under indikatorer som refereras till.			
10.3	G	Sakligt felaktig beskrivning.	<i>Radera andra meningen i första stycket (från "Det är knappast möjligt...") samt andra stycket.</i>		
10.3	R	Indikator för att uppfylla krav på konsistens.	<i>Lägg till Indikator identisk med kriterium 10.3.</i>		
10.4	G	Se kommentarer under 6.9.1 – 6.9.10.			
10.5	G	Se komm. under indikatorer som refereras till.			
10.6	G	Se komm. under indikatorer som refereras till.			
10.7	G	Se komm. under indikatorer som refereras till.			
BIL 1 A (7.1)	R	Referens till 6.2.1 a saknas.	Nyckelbiotoper och naturskogar (6.2.1 a och b)		
BILAGA 1 A	R	Krav på dokumentation av samråd saknas	<i>Komplettera med krav på dokumentation av samråd och rutiner för detta enligt indikator 4.4.1 – 4.4.8</i>		
BILAGA 1 B	G	Motivering varför ett antal punkter inte ska vara tillgänglig för allmänheten saknas. Grundregeln bör vara att en uppgift är offentlig om inte detta medför skada för skogsbrukaren eller dennes anställda.	Flytta punkter som inte är känsliga till Bilaga 1 A, exempel: princip 3 (samtliga) 5.6.1 , princip 6 (samtliga) utom eventuellt sekretessbelagda uppgifter under 6.2.3 och 6.2.5) 7.1 exklusive legala belastningar, årliga skördenivåer, virkesförråd samt 6.9 och 6.3.21		
BILAGA 4	R	Motivering varför NV-avtal ska medräknas saknas. Eftersom markägaren får ersättning i relation till eventuellt inkomstbortfall och skötselåtagande är det inte rimligt att sådana tillgodoräknas.	<i>Flytta "Områden för vilka tecknats naturvårdsavtal med Skogsstyrelsen" till kategorin för vad som inte får medräknas.</i>		
BIL 4, stycke 5	R	Oklart formulerat, förtydligande behövs.	Förslag: "... 1 % av det totala markinnehavet."		
BILAGA 6	G	(Se även 6.3.21 och 6.3.22)	<i>Komplettera med referens till riktlinjer för askåterföring.</i>		
BILAGA 7	T		<i>Felaktig numrering sista fem punkterna.</i>		

OMRÅDEN SOM SAKNAS HELT I REMISSEN

ALTERNATIVA SKÖTSELMETODER

Bakgrund: Den viktigaste orsaken till krisen för skogens biologiska mångfald, där skyddsvärda skogar avverkas och över 1800 av skogens arter är rödlistade är decennier av trakthyggesbruk. På senare år har såväl Skogsstyrelsen som ett antal forskare och institutioner studerat möjligheterna till alternativa, kompletterande skötselmetoder. Praktiska försök med hyggesfritt skogsbruk har startats av flera skogsföretag. Det finns starka skäl att introducera dessa metoder i viss skala, och öppna möjligheten för en större mångfald i skogsbruket.

- Biologisk mångfald – åtskilliga arter klarar sig bättre i ett skogsbruk med kontinuerligt trädskikt
- Klimatpåverkan – studier visar att skogsbruk utan kalhyggen har fördelar ut klimatsynpunkt
- Sociala aspekter – hyggesfritt skogsbruk förbättrar upplevelsen och framkomlighet i tätortsnära skogar och andra rekreationsskogar

Förslag till nya indikatorer (under exempelvis kriterium 5.1 respektive 5.5)

”Större skogsbrukare sköter 10 % av skogsinnehavet (sett över en period av fem år) med metoder som syftar till en kontinuerligt beskogade, olikåldriga bestånd där uttaget av virke sker löpande över tiden (=hyggesfritt skogsbruk).”

”Skogsbrukare prioriterar vid hyggesfritt skogsbruk områden av särskild betydelse för friluftsliv och rekreation, t ex tätortsnära och bynära skogar.”

FÖRSTÄRKT HÄNSYN/KOMBINERADE MÅL

Bakgrund: utöver avsättning av områden för bevarande och utveckling av biologisk mångfald finns i vissa fall bestånd där ett visst, ibland avsevärt, uttag av virke kan göras med bibehållen eller förstärkt biologisk mångfald. Under revisionsarbetet med föreliggande skogsbruksstandard togs ett flertal förslag till sådana lösningar fram utan att tas med i det slutliga förslaget. Denna process bör återupptas och en modell för förstärkt hänsyn tas fram.

Förslag till ny indikator för eventuell modifiering (under exempelvis kriterium 6.4)

”Skogsbrukare bedriver skogsbruk med kombinerade mål där förstärkt hänsyn uppgår till minst 25 % på 5 % av sin produktiva skogsmarksareal, utöver områden som undantas enligt 6.4.1 och andra delar av denna standard.”